

Dosarul nr. 2ra-1298/23
2-21022758-01-2ra-04082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud. D. Șuşchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: V. Sârbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

15 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Denis Staruș, în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întovărășirea Pomilegumicolă „Pescărușul Alb” împotriva lui Ivan Stoleru și Innei Furdui, intervenient accesoriu Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către avocatul Denis Staruș, în interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui și s-a menținut fără modificări hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 11 februarie 2021, ÎP „Pescărușul Alb” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Stoleru și Innei Furdui, intervenientul accesoriu ÎCS „Premier Energy Distribution” SA prin care a solicitat încasarea de la pârâțul Ivan Stoleru, în beneficiul reclamantei ÎP „Pescărușul Alb” datoria în sumă de 7500,00 de lei, încasarea de la pârâta Inna Furdui, în beneficiul reclamantei ÎP „Pescărușul Alb” datoria în sumă de 7500,00 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, pârâții Ivan Stoleru și Inna Furdui sunt membrii ÎP „Pescărușul Alb” pe teritoriul căreia dețin în proprietate bunuri imobile (Ivan Stoleru - lotul nr. XX și Ina Furdui – lotul nr.XX).

A menționat că, bunurile imobile din raza ÎP „Pescărușul alb” sunt asigurate cu energie electrică de către furnizorul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

A relevat că, în vederea evitării deconectărilor de energie electrică condiționate de starea tehnică nesatisfăcătoare a rețelelor electrice, ce reprezintă pericol pentru viața și sănătatea oamenilor, pierderilor tehnice enorme și a consumului fraudulos a energiei electrice, la adunarea generală ÎP „Pescărușul Alb” din 21 decembrie 2019, s-a hotărât de a se conforma cerințelor ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (formulate încă în anul 2013) în vederea actualizării și reconstruirii instalațiilor

electrice și de a transmite instalațiile electrice ale întovărășirii operatorului de sistem ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

A enunțat că, pct.13 din statutul ÎP „Pescărușul Alb” prevede că, membrul întovărășirii este obligat să respecte hotărârile adunărilor generale ale întovărășirii, pct.24 prevede că, obiectele cu destinație comună, construite pe teritoriul livezii colective aparțin membrilor întovărășirii cu drept de proprietate prin participare comună, iar, pct. 35 stipulează că, Direcția întovărășirii pomicole organizează lucrările de aprovizionare cu energie electrică, la fel, pct. 24, prevede că, aceasta ține evidența lucrărilor executate în mod colectiv de către membrii întovărășirii și reflectă rezultatele în conturile personale, precum și încheie contracte privind executarea lucrărilor și prestarea de servicii.

A mai menționat că, la 19 mai 2020 între ÎP „Pescărușul alb” pe de o parte și SRL „Electroconstruct”, (care a fost selectată din 4 companii, ca ofertant care a prezentat prețul cel mai mic) a fost încheiat contractul de antrepriză nr.1239 în baza căruia au fost efectuate lucrări de demontare și montare a rețelelor electrice de pe teritoriul ÎP „Pescărușul Alb”.

A precizat că, în iulie 2020 au fost semnate procesele-verbale de recepție finală a lucrărilor executate. Astfel, pe parcursul anului 2020 au fost efectuate lucrări de actualizare și reconstruire a instalațiilor electrice finanțate de către membrii întovărășirii în suma de 415129,11 de lei. Iar, la 05 august 2020 a fost întocmit actul de delimitare a rețelelor electrice nr.PXXXXXXXXXXXX.

A mai relevat că, la 24 septembrie 2020 între ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și ÎP „Pescărușul Alb” s-a încheiat contractul nr.63 în baza căruia ÎP „Pescărușul Alb” a transmis la bilanțul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, instalațiile electrice, iar membrii întovărășirii au primit posibilitatea de a se adresa la ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în vederea încheierii contractelor directe.

A susținut că, membrii ÎP „Pescărușul Alb”, la caz, pârâții Inna Furdui și Ivan Stoleru nu au achitat cheltuielile suportate de către ÎP „Pescărușul Alb” în vederea renovării rețelelor electrice în suma de 7500,00 de lei, pentru fiecare, în pofida faptului că, potrivit deciziei Comisiei de administratori (Direcției) (procesul- verbal nr.31 din 15 iunie 2020) s-a luat decizia de a efectua branșarea locurilor de consum la rețelele electrice doar locatarilor care au achitat cheltuielile pentru renovările rețelelor efectuate, iar pârâții s-au adresat la ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, cu solicitarea conectării lotului său la rețelele electrice și au obținut avizări de racordare, după cum urmează: Inna Furdui - nr. PXXXXXXXXXXXX din 25 ianuarie 2021 și Ivan Stoleru – nr. PXXXXXXXXXXXX din 25 ianuarie 2021.

În final, a afirmat că, pârâții Ivan Stoleru și Inna Furdui fiind membrii ÎP „Pescărușul Alb” neîntemeiat refuză să execute hotărârea Adunării Generale ÎP „Pescărușul Alb” din 21 decembrie 2019 și hotărârile comisiei de administratori (Direcției) și să achite cheltuielile suportate pentru reînnoirea rețelelor electrice în suma de 7500,00 de lei, pentru fiecare.

Prin hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de ÎP „Pescărușul Alb”. S-a încasat de la Ivan Stoleru în beneficiul ÎP „Pescărușul Alb” suma datoriei în mărime de 7500,00 de lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 250,00 de lei, iar în total suma de 7750,00 de lei. S-a încasat de la

Inna Furdui în beneficiul ÎP „Pescărușul Alb” suma datoriei în mărime de 7500,00 de lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 250,00 de lei, iar, în total suma de 7750,00 de lei.

La 20 iunie 2022, avocatul Staruș Denis, acționând în numele și interesele lui Ivan Stoleru și Innei Furdui, a declarat apel împotriva hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de ÎP „Pescărușul Alb”.

Prin decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către avocatul Denis Staruș, în interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui și s-a menținut fără modificări hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 02 august 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.178), avocatul Denis Staruș, acționând în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea și compensarea cheltuielilor de judecată compusă din asistența juridică în sumă de 3000 de lei și taxa de stat achitată pentru examinarea cauzei în ordine de apel și de recurs.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță cât și instanța de apel, suplimentar invocându-se că instanțele judecătorești ierarhic inferioare au interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, astfel, concluziile instanțelor judecătorești ierarhic inferioare fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar, aceste încălcări au dus la soluționarea greșită a litigiului.

La 16 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa IP „Pescărușul Alb”, copia recursului declarat de către avocatul Denis Staruș, în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.183).

Corespondența menționată expediată în adresa IP „Pescărușul Alb” a fost restituită de către oficiul poștal în adresa Curții Supreme de Justiție, cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f. d.184/185).

Examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Denis Staruș, în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de ÎP „Pescătușul Alb”. S-a încasat de la Ivan Stoleru în beneficiul ÎP „Pescărușul Alb” suma datoriei în mărime de 7500,00 de lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 250,00 de lei, iar, în total suma de 7750,00 de lei. S-a încasat de la Inna Furdui în beneficiul ÎP „Pescărușul Alb” suma datoriei în mărime de 7500,00 de lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 250,00 de lei, iar, în total suma de 7750,00 de lei (f.d. 120; 127/131).

La 20 iunie 2022, avocatul Staruș Denis, acționând în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, a declarat apel împotriva hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanței, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de ÎP „Pescărușul Alb” (f.d. 123/125).

Prin decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către avocatul Denis Staruș, în interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui și s-a menținut fără modificări hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 153, 154/163).

Copia deciziei integrale din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată la 16 mai 2023 în adresa avocatului Denis Staruș, care acționează în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui la adresa electronică e-mail: XXXX@mail.ru, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 165).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, adresa electronică nominalizată supra este indicată în mandatul avocațial (f.d.57), în cererea de apel (f.d. 123/125), precum și cerere de recurs (f.d. 174/176) ca date de contact a avocatului, fapt ce prezumă autenticitatea acestora și disponibilitatea de a fi utilizată pentru corespondență, reieșind din prevederile art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă.

Prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție mai reține că, la 15 mai 2023, decizia din 29 martie 2023 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, astfel fiind expusă public, fiind opozabilă atât părților, participanților la proces, cât și publicului larg.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de

instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 16 mai 2023 în adresa avocatului Denis Staruș, care acționează în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, prin intermediul poștei electronice, cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la 15 mai 2023. Cu toate acestea, avocatul Denis Staruș, acționând în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, la 02 august 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.178), a declarat recursul împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 17 mai 2023, ziua imediat următoare expedierii actului judecătoresc în adresa părților la proces prin intermediul poștei electronice, necăutând la faptul că, data publicării deciziei instanței de apel pe portalul unic al instanței a fost la data de 15 mai 2023, și a expirat la data de 17 iulie 2023, inclusiv. Însă, recursul a fost depus de avocatul Denis Staruș, care acționează în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, prin intermediul poștei terestre, abia la 02 august 2023 (f.d.178).

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, avocatul Denis Staruș, acționează în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, în baza mandatului seria MA nr.1524696 din 01 martie 2021, anexat la materialele cauzei, în care este consemnat expres, inclusiv și dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 57/Verso).

În conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că, exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar partea recurentă urma să depună diligența de a respecta termenul de declarare a recursului, ceea ce la caz nu s-a respectat, astfel că

recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În acest context, Completul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sânt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătorec.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, depusă de avocatul Denis Staruș, care acționează în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, la 02 august 2023, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, se reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

La fel, este relevantă practica Curții Europene (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care a fost

reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul declarat de către avocatul Denis Staruș, în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui.

În conformitate cu art. 433 lit. b), în vigoare la data declarării recursului, și art. 270, art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către avocatul Denis Staruș, în numele și interesele lui Ivan Stoleru și a Innei Furdui, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi